

פרשת בהר תשע"א

אריבערגעקומען צו אים. דער איד האט מיט גרויס איידלקייט גענומען יחיאל אויפן זייט. "איך זעה אז דו ביסט נישט פון דא." האט דער פיינער איד געזאגט צו ר' יחיאל. "לכאורה, פארשטייטו נישט וואס זיי וועלן פון דיר, נישט אזוי?" האט ער ווייטער געזאגט צו יחיאל, וואס האט נאר יעצט אנגעהויבן זיך צו בארוהיגן. "לאז דיין קאר דא, זיי גיין עס נישט שטערן, און קום מיט מיר."

יחיאל האט געשפירט אז יענער איד איז טאקע א פיינער מענטש, וועגן דעם האט ער מסכים געווען צו לאזן דעם קאר און גיין מיטן איד. דער איד האט געלייגט זיין ארעם אויף דעם יונגער דרייווער יחיאל'ס אקסלען מיט א ווארעמקייט. דער איד האט געהייסן רב שפירא, ער איז געווען א רב אין א שול אין דעם שכנות. רב שפירא האט איינגעלאדענט יחיאל אהיימקומען מיט אים טועם צו זיין עפעס, ווייל עס איז געווען די צייט פון שלוש סעודות.

נאכדעם וואס זיי האבן אראפגעזעצט, געגעסן עפעס און געשמועסט אביסל, האט רב שפירא אנגעהויבן צו רעדן וועגן קדושת שבת. נישט בארעכטיגן וואס די קינדער האבן געטון ווען זיי האבן געווארפן שטיינער, האט רב שפירא פרובירט צו מסביר זיין פאר יחיאל די געפילן וואס אידן האבן ווען זיי זען אז א איד איז נעבאך מחלל שבת בפרהסיא. דאן האט רב שפירא זיין מסביר געווען די פשוטע הלכות פון שבת.

עס איז געווארן שפעט און רב שפירא האט געזאגט צו יחיאל אז עס וואלט געווען כדאי צו בלייבן ביי אים ביז מוצאי שבת. יחיאל האט מסכים געווען. זיי האבן פארברענגט דעם מוצאי שבת צוזאמען מיט שיינע דברי תורה, לעבעדיגע זמירות און געשמאקע עסן. עס איז אויסגעקומען א ריזיגע קידוש השם, און יחיאל איז נתפעל געווארן פון דעם אווענט. דורך דעם מוצאי שבת, זענען די צוויי געווארן נאנטע חברים. זיי האבן געגעבן זייער טעלעפאן נאמבערס איינער צום צווייטן, און זיי האבן באשלאסן צו בלייבן בקשר.

בערך זעקס וואכן שפעטער, איז רב שפירא געפארן צום "קיבוץ" וואו יחיאל האט געוואוינט מיט זיין בני בית. יחיאל איז נאכאמאל נתפעל געווארן פון רב שפירא'ס ווארעמקייט, ווייל רב שפירא האט זיך מטריח געווען צו קומען דעם לאנגען וועג צו באזוכן יחיאל. זיי האבן געוואלט געבן רב שפירא צו עסן, אבער ער האט מסביר געווען אויף א איידעלע אופן אז ער קען נישט עסן מיט זיי וועגן כשרות. א טיי האט ער יא מסכים געווען צו טרינקען כדי זיי נישט צו באליידיגען אינגאנצן. ער האט גערעדט וועגן אידישקייט מיט זיי און זיי האבן אים געפרעגט אסאך שאלות וועגן שבת און כשרות, וכדו'. רב שפירא האט געשפירט אז זיי האבן אן אמתע נטיה צו אידישקייט, בפרט יחיאל'ס בני בית, וואס האט געזוכט מער א רוחניותדיגע לעבן.

רב שפירא איז צוריקגעקומען צום קיבוץ אפאר וואכן שפעטער, און זיי האבן זיך ווייטער אינטערעסירט אין אידישקייט. רב שפירא האט גערעדט מיט זיי וועגן גיין וואוינען אין א "פרומע" קיבוץ, וואו יעדער איינער האלט שבת. כאטש אז זיי האבן זיך אינטערעסירט אין אידישקייט, האבן זיי נישט אזוי שנעל געקענט פארלאזן די קיבוץ, וואו דאס לעבן איז געווען אזוי באקוועם. אבער, אפאר טעג שפעטער האט מרס. קרוגער באקומען א בריוו וואס האט געטוישט זייער לעבן אין גאנצען... המשך יבוא.

עס שטייט אין פסוק: "...והחזקת בו גר ותושב וחי עמך" – זאלסט אים שטיצען, סיי א גר, סיי א איד, כדי ער זאל בלייבן לעבן. די תורה רעדט דא פון דעם וויכטיגקייט פון העלפן מענטשן וואס דארפן חזוק. מען זעט דעם עניין אין דעם מעשה וואס מען האט דערציילט ביז יעצט, ווי דער רב שפירא האט מקרב געווען יחיאל. פון דא זעט מען וואס מען קען אויפטון ווען מען נעמט אויף א פרעמדען איד מיט א ווארעמקייט, בפרט איינער וואס דארף רוחניותדיגע חזוק. איז טאמער למשל מען זעט א איד וואס דארף חזוק, וואס קומט אויף א שבת, אפילו מען קען אים נישט אריינעמען אין שטוב, אדער אפילו מען קען נישט רעדן זיין שפראך, קען מען נאכאלץ מקיים זיין דעם עניין דורך געבן "שלוס" און זאגן א ווארעמע גוט שבת (אלע אידן).

וויבאלד אז מיר וועלן זיין פון די "מוכה את הרבים" און נישט פארקערט ח"ו, בעטן מיר בכל לשון כל בקשה אז מען זאל נישט ליינען דעם צעטל אין מיט'ן דאווענען. אידן זענען געקומען צו מיר מיט טענות און געבעטן אז איך זאל אויפהערן ארויסצוגעבן דעם צעטל צוליב דעם וואס אידן קענען נישט צוריקהאלטן פון ליינען מיטן דאווענען.

גוט שבת אלע אידן. ר' ברוך יארלער איז אן עסקן פארן מוסד "יד לאחים" א טייערע ארגאניזאציע וואס ארבעט טאג און נאכט צו מקרב זיין אידן. ליידער איז ר' ברוך נישט געזונט געווען אסאך יארן, און ער איז עטליכע מאל געווען אין שפיטעלער, ל"ע. אמאל, ווען ער האט געדארפט זיין אין שפיטאל א שטיק צייט, איז ער געווען אין א שטוב מיט אן אנדערע מענטש וואס האט אויך געדארפט האבן א רפואה שלימה. יענער מענטש האט געהייסן יחיאל קרוגער (נישט זיין עכטע נאמען).

ר' ברוך האט באמערקט אז ר' יחיאל'ס קינדער האבן אים באזוכט אין שפיטאל כסדר. זיינע קינדער האבן געמאכט א גוטע רושם אויף ר' ברוך, ווייל זיי האבן באהאנדעלט מיט זייער טאטען אויף א שיינען ב'כבודיגען אופן. חוץ דעם האבן זיי אלע אויסגעקוקט זייער ערליך און פרום.

איין נאכט, ווען די שטוב איז געווען שטיל ווייל זייערע משפחות זענען אהיימגעגאנגען, האט דער עסקן ר' ברוך געזאגט צו ר' יחיאל, "איך ארבעט מיט קינדער פון אלע עלטער שוין אסאך יארן, און איך מוז דיר זאגן, אז דייע קינדער זענען ממש ספעציעלע קינדער. ווי אזוי האסטו אזוי מצליח געווען מיט זיי?... דער אייבערשטער זאל ווייטער העלפן!"

ברוך השם אז עס איז נישט געווען די ערשטע מאל וואס ר' יחיאל האט געהערט אז איינער רעדט וועגן זיינע קינדער אין אזא אופן. ער האט געשמייכעלט און ער האט אנגעפאנגען צו רעדן מיט ר' ברוך. "איך האב געהאט סייעתא דשמיא. השם יתברך האט אסאך גומל חסד געווען מיט מיר. יארן צוריק וואלט איך קיינמאל נישט געטראכט אפילו פון האבן אזעלכע חשובע קינדער."

"אזוי?" האט ר' ברוך אים געפרעגט, שפירענדיג אז ר' יחיאל וויל דערציילן א מעשה. דאן האט ר' יחיאל טאקע אנגעהויבן צו דערציילן זיין מוראדיג אינטערעסאנטע מעשה...

ווען ער איז געווען א יונגער מענטש נאך זיין חתונה, האט ער געוואוינט אויף א "קיבוץ" (א מין מושב פון פרייע אידן וואו מען ארבעט און וואוינט צוזאמען) אין ארץ ישראל. דער קיבוץ איז ליידער געווען שייך צו דעם "שומר הצעיר" א גאר נישט פרומע ארגאניזאציע אין ארץ ישראל. פארשטייט זיך, אז אין יענע קיבוץ האט מען נישט געהיטן שבת קודש. כאטש אז זיי האבן נישט געארבעט שבת, האבן די מענטשן דארט זיך נישט צוריקגעהאלטן פון טון מלאכה אין שבת, ווייל יעדער איינער איז פשוט געווען א "תינוק שנשבה". יחיאל אליינס האט אפשר קיינמאל אין זיין לעבן נישט געהאט קיין שייכות מיט חרדישע אידן.

איין שבת נאכמיטאג, ווען ר' יחיאל איז געווען אסאך יונגער, האט ר' יחיאל געוואלט אביסל ארומפארן אין ירושלים צו זען דארט די אלע אינטערסאנטע זאכן. ער האט גענומען דעם קאר און ער איז אריינגעפארן קיין ירושלים. עס איז געווען אינטערעסאנט צו זען די אלטע בנינים און די אינטערעסאנטע מענטשן. עס איז געווען א שיינע טיול ביז ער איז אריינגעפארן אין דעם "גאולה" געגענט, די חרדישע הארץ פון ירושלים עיר הקודש.

פלוצלינג האבן קינדער אנגעהויבן צו ווארפן שטיינער פון אלע זייטן אויף זיין קאר. "שבתו שבתו!" האבן די קינדער געשריגן. פארשטייט זיך אז ר' יחיאל איז דערשראקן געווארן, ווייל ער האט בכלל נישט פארשטאנען וואס זיי ווילען פון אים. ער האט קיינמאל נישט געוואוסט פון קדושת שבת. ווען נאך א שטיין האט געקלאפט אויף זיין קאר, האט ער אפגעשטעלט דעם קאר און ער האט אנגעהויבן נאכצולויפן יענע יונגל וואס האט עס געווארפן.

ווען ער איז ארויסגעקומען פון זיין קאר, איז א חרדישער איד